

Sygn. akt III AUa 1355/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 października 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Marek Żurecki (spr.)
Sędziowie	SSA Jolanta Pietrzak SSA Gabriela Pietrzyk - Cyrbus
Protokolant	Beata Kłosek

po rozpoznaniu w dniu 7 października 2015r. w Katowicach

sprawy z odwołania M. M. (M. M.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach

z dnia 20 maja 2015r. sygn. akt VIII U 416/15

1. **oddala apelację,**

2. **zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz M. M. kwotę 135 zł (sto trzydzieści pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.**

/-/SSA Jolanta Pietrzak /-/SSA Marek Żurecki /-/SSA Gabriela Pietrzyk – Cyrbus

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUa 1355/15

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach wyrokiem

z dnia 20 maja 2015 roku zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału

w Z. z dnia 23 stycznia 2015 roku odmawiającą M. M. prawa do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego w ten sposób, że przyznał ubezpieczonej prawo do tego świadczenia od dnia 1 listopada 2014 roku.

Sąd uwzględnił odwołanie ubezpieczonej, albowiem nie podzielił stanowiska organu rentowego, zgodnie z którym możliwość nabycia prawa do przedmiotowego świadczenia w myśl przepisu art.4 w zw. z art.2 ustawy z dnia 22 maja 2009 roku o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych (Dz.U. 2009 nr 29, poz.800) jest wykluczona w przypadku nauczycieli, którzy po rozwiązaniu stosunku pracy a przed zgłoszeniem wniosku o przyznanie świadczenia podjęli inne zatrudnienie lub działalność zarobkową - tak jak skarżąca, która po rozwiązaniu umowy o pracę ze szkołą nadal podlegała ubezpieczeniom społecznym z tytułu umowy zlecenia w związku z czym w chwili zgłoszenia wniosku o przyznanie świadczenia nie miała statusu nauczyciela.

Sąd Okręgowy ustalił, że ubezpieczona (ur. w (...)r.) w chwili zgłoszenia wniosku o przyznanie spornego świadczenia w dniu 12.11.2014 roku osiągnęła wiek 55 lat, miała ponad 30-letni okres składkowy i nieskładkowy oraz ponad 20-letni okres wykonywania pracy nauczycielskiej a także rozwiązała z dniem 31.08.2014 roku stosunek pracy nauczyciela na swój wniosek.

Ustalając powyższe Sąd stwierdził, że ubezpieczona spełniła łącznie wszystkie warunki do nabycia nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego określone w art.4 ustawy z dnia 22 maja 2009 roku, w której żaden przepis nie wymaga by wnioskodawca miał status nauczyciela bezpośrednio przed zgłoszeniem wniosku o świadczenie kompensacyjne. Stąd okoliczność, że ubezpieczona podlegała od 1.09.2014 roku ubezpieczeniom społecznym z tytułu umowy zlecenia zawartej na okres od 3.03.2014 roku do 1.02.2015 roku, w ramach której zajmowała się organizowaniem spotkań i rekrutacją do zajęć w ramach programu unijnego, nie miała - w ocenie Sądu - wpływu na ustalenie prawa do spornego w sprawie świadczenia.

Sąd w uzasadnieniu przyjętego stanowiska prawnego odwołał się do utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego wykładni przepisu art.88 ust.1 ustawy z dnia 26.01.1982r. Karta Nauczyciela, zgodnie z którym przyjęto, że pozostawanie w innym zatrudnieniu po rozwiązaniu zatrudnienia nauczycielskiego, czy posiadanie innej podstawy do ubezpieczenia nie stanowi przeszkody w nabyciu prawa do emerytury nauczycielskiej a istotne jest jedynie rozwiązanie stosunku pracy nauczycielskiej i spełnienie w dniu rozwiązania stosunku pracy warunków dotyczących stażu pracy. Obojętne natomiast jest to, czy następnie nauczyciel pozostawał bez pracy, czy ją podjął oraz jaki był jego status pracowniczy w chwili złożenia wniosku o emeryturę.

Sąd Okręgowy zwracając uwagę na podobieństwo konstrukcji przepisów art.4 ustawy o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych i art.88 ust.1 Karty Nauczyciela stwierdził, że powołane stanowisko judykatury ma zastosowanie przy rozpoznaniu sprawy, albowiem przy wykładni przepisów prawa należy nadawać takie samo znaczenie zwrotom użytym w różnych aktach prawnych z uwagi na spójność systemu prawnego.

Wyrok zaskarżył apelacją organ rentowy zarzucając rozstrzygnięciu Sądu naruszenie przepisu art.4 w związku z art.2 ustawy z dnia 22.05.2009r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych poprzez niesłuszne przyjęcie, że prawo do przedmiotowego świadczenia przysługuje osobie, która wykonuje umowę zlecenia nie będącą pracą nauczycielską w chwili złożenia wniosku o to świadczenie.

Zarzucając powyższe apelujący wnosił o zmianę wyroku i oddalenie odwołania ubezpieczonej.

W uzasadnieniu środka odwoławczego organ rentowy ponowił argumentację prezentowaną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji podkreślając, że użycie w art.4 ustawy o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych zwrotu „świadczenie przysługuje nauczycielom” oznacza, że chodzi o osoby wykonujące umowę o pracę w placówkach pedagogicznych w chwili złożenia wniosku o świadczenie.

Sąd Apelacyjny nie uwzględnił apelacji nie podzielając zarzutu naruszenia przez Sąd pierwszej instancji przepisu art.4 ustawy z dnia 22.05.2009 roku o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych.

Dokonując oceny podniesionego zarzutu należy zwrócić uwagę na przepis art.7 ust.1 ustawy o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych, zgodnie z którym prawo do świadczenia powstaje z dniem spełnienia warunków wymaganych do nabycia tego prawa.

Warunki te wyczerpująco zostały określone w przepisie art.4 ustawy. W myśl tego przepisu świadczenie przysługuje nauczycielom, którzy w chwili rozwiązania z własnej inicjatywy stosunku pracy z jednym z podmiotów określonych w art.2 pkt 1 ustawy, osiągnęli wiek wskazany w art.4 ust.3 ustawy i legitymują się wymaganym 30-letnim okresem składkowym i nieskładkowym w tym 20 latami wykonywania pracy w jednostkach o których mowa w art.2 pkt 1 ustawy w wymiarze co najmniej połowy obowiązkowego wymiaru zajęć.

W związku z powyższym o powstaniu prawa do świadczenia kompensacyjnego z mocy ustawy decyduje w istocie chwila rozwiązania stosunku pracy nauczyciela nie zaś moment zgłoszenia wniosku o to świadczenie jak wynika to z prezentowanego przez organ rentowy stanowiska w sprawie.

Organ rentowy twierdząc, że wnioskodawca bezpośrednio przed zgłoszeniem wniosku o przyznanie świadczenia kompensacyjnego nie może podlegać innemu ubezpieczeniu społecznemu niż stosunek pracy nauczycielskiej formułuje w istocie dodatkowy warunek nabycia prawa do świadczenia nie mający odzwierciedlenia w przepisach ustawy z dnia 22.05.2009 roku.

W tym miejscu należy podkreślić, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego przepisy dotyczące nabycia świadczeń z ubezpieczenia społecznego lub o charakterze zaopatrzeniowym powinny podlegać wykładni ścisłej, która wyklucza wykładnię rozszerzającą w sytuacji gdy treść przepisu określającego warunki nabycia prawa do świadczeń jest jasna. Wówczas nie powinno się stosować innych rodzajów wykładni (por. wyrok SN z 28.01.2008 I UK 239/07 OSNP 2009 nr 8, poz.103, z dnia 7.02.2012 I UK 276/II OSNP 2013 nr 9-10 poz.113).

W kontekście powyższego Sąd Apelacyjny w pełni podzielił ocenę prawną bezspornych w sprawie okoliczności faktycznych z których wynikało, że ubezpieczona w dniu rozwiązania stosunku pracy nauczyciela, spełniając łącznie warunek wieku i warunki stażowe, nabyła prawa do spornego świadczenia w myśl art.4 ustawy a warunków tych nie niweczyła okoliczność pozostawania w ubezpieczeniu z tytułu umowy cywilnoprawnej w chwili zgłoszenia wniosku o świadczenie kompensacyjne, zapoczątkowanej w trakcie wykonywania pracy nauczycielskiej.

Na prawidłowość takiej oceny wskazuje powołane przez Sąd Okręgowy orzecznictwo Sądu Najwyższego odnoszące się do kwestii braku wpływu na nabycie prawa do emerytury nauczycielskiej z art.88 ust.1 Karty Nauczyciela faktu pozostawania w innym zatrudnieniu po rozwiązaniu stosunku pracy przez nauczyciela na swój wniosek (por. wyroki Sądu Najwyższego z 16.06.2009 I UK 5/09, 11.03.2009 I UK 299/08, z 24.03.2005 I UK 269/08).

Zważywszy na analogiczną konstrukcję przepisów kształtujących prawo do emerytury nauczycielskiej przewidzianej w art.88 Karty Nauczyciela i prawo do spornego w sprawie świadczenia kompensacyjnego Sąd Apelacyjny uznał, że zastosowanie przywołanych poglądów judykatury powinno mieć odpowiednie zastosowanie przy rozstrzygnięciu niniejszego sporu.

/-/SSA Jolanta Pietrzak /-/SSA Marek Żurecki /-/SSA Gabriela Pietrzyk – Cyrbus

Sędzia Przewodniczący Sędzia

JM